

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor

Om: Oppsummering av årsregnskap 2015, budsjett 2016 og langtidsbudsjett 2016-2019

Formål

- Gi styret en oppsummering av internregnskap 2015 for det nye fusjonerte NTNU, samt en overordnet vurdering av økonomisk situasjon ved inngangen til 2016.
- Gi en orientering om budsjett 2016 og langtidsbudsjett 2016-2019, inkl risiko og tiltak.

1. Oppsummering årsregnskap 2015 for det nye NTNU

Vi vil her gi en oppsummering av regnskap 2015 både for den enkelte institusjon og for det fusjonerte NTNU.

Tabellen under viser noen nøkkeltall for 2015: (alle tall i 1000kr)

	Gamle NTNU	Tidl. HiST	Tidl. HiG	Tidl. HiÅ	Sum fusjonerte NTNU
Bevilgningsøkonomien					
Bevilgning 2015	4 274 317	997 236	293 722	252 678	5 817 953
Endring ubrukte bevilgninger i 2015	24 918	133 545	14 641	6 008	179 112
Budsjettavvik*	99 610	156 893	19 749	20 669	296 921
Nivå ubrukte bevilgninger pr utgangen av 2015	346 245	216 894	54 124	50 697	667 960
BOA					
Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) 2015**	1 691 521	65 320	57 547	43 678	1 858 066

Tabell 1: Resultater 2015 (alle tall i 1000 kr)

* Alle enheter hadde budsjettert med et negativt resultat i 2015 (nedbygging av ubrukte bevilgninger). Positive tall på budsjettavvik viser at man ikke har klart å ta igjen så mye av den utsatte aktiviteten som man hadde planlagt.

** Prosjekter eller aktiviteter som ikke er fullfinansiert over grunnbevilgning fra KD defineres enten som bidrags- eller oppdragsfinansiert aktivitet.(BOA) Med bidragsfinansiert aktivitet menes prosjekter hvor vi henter støtte fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder, uten krav til leveranser (uten motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse. Med oppdragsfinansiert aktivitet menes prosjekter vi utfører mot vederlag (betaling) fra ekstern(e) oppdragsgiver(e), og med krav til leveranser ved avtale/ kontraktsinngåelse

Summen av årsregnskapene i 2015 for de fire institusjonene viser altså at bevilgningen til det fusjonerte NTNU var 5.818 mill.kr. Innenfor bevilgningsøkonomien viser regnskapet et positivt resultat på 179 mill.kr. Med unntak av HiST, har alle institusjoner i hovedsak brukt opp midlene mottatt fra Kunnskapsdepartementet i 2015. Ca 70 mill.kr av det positive resultatet på HiST i 2015 er knyttet til utstyrsmidler mottatt til nytt teknologibygging. Totalt er ca 90 mill.kr av de ubrukte bevilgningene på HiST øremerket til utstyr i nybygg, og planlegges brukt i 2016/2017.

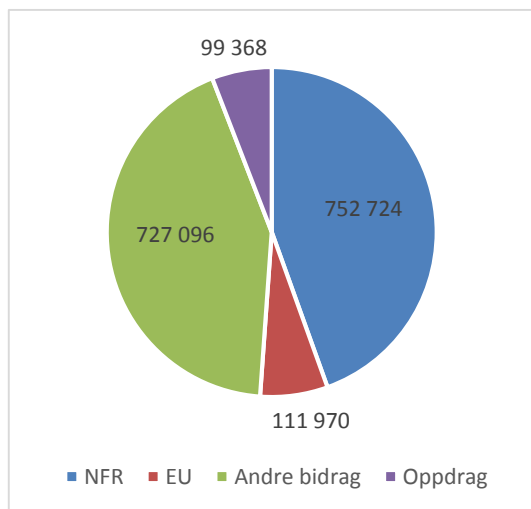
Resultat 2015 er totalt for nye NTNU betydelig bedre enn budsjettet, noe som i hovedsak skyldes høyere inntektsnivå enn forventet i budsjettet. Totale ubrukte bevilgninger ved utgangen av året er 668 mill.kr, som tilsvarer 11,5% av bevilgning i 2015. BOA-aktiviteten for det nye NTNU var i 2015 totalt 1858 mill.kr.

1.1 Gamle NTNU:

Regnskap viser at 99,4% av bevilgning fra KD er brukt opp i 2015, og ubrukte bevilgninger bygges opp med 25 mil.kr. Resultatet er ca 100 mill. bedre enn budsjettet, noe som i sin helhet skyldes høyere inntekter enn kostnader ved fakultetene. Dette forklares i hovedsak av to faktorer; stor vekst i BOA-aktiviteten og dermed høyere inntekt inn i bevilgningsøkonomien derfra enn forventet¹, samt at nivået på sykelønn/permisjons-refusjoner var betydelig underbudsjettet. Regnskapsførte refusjoner endte på samme nivå som i 2014, men altså vesentlig høyere enn budsjettet. Totalt sett har vi altså i 2015 ikke klart å heve aktivitetsnivået helt i takt med inntektsøkningen.

2015 har vært et innføringsår for TDI-modellen/fullkostmodellen, og vi har med det synliggjort et mer fullstendig og korrekt regnskap enn tidligere. Det jobbes fortsatt med å få et mer helhetlig bilde av samspillet mellom BOA-økonomien og bevilgningsøkonomien, for dermed også å være i bedre stand til å budsjettere disse transaksjonene på et mer realistisk nivå. Innføring av ny versjon av prosjektstyringsverktøyet Maconomy (i juni) har medført noen utfordringer i forhold til korrekte BOA-regnskap gjennom året i 2015.

Eiendomsområdet ved gamle NTNU har hatt høy aktivitet i 2015, noe som også er planlagt inn i 2016. Av pågående arbeid er rehabilitering av Kjemiblokk 3, oppgradering av laboratorier i Varmeteknisk (ESFRI) og rehabilitering av Thingvallgården de største prosjektene. De to sistnevnte skal etter planen ferdigstilles i 2016.

Figur 2: Fordeling ulike finansieringskilder for BOA-aktivitet gamle NTNU i 2015 (alle tall i 1000kr)

gamle NTNU utgjorde BOA-inntektene ca 27% av totale inntekter i 2015.

Gamle NTNU hadde i 2015 en BOA-aktivitet på 1.691 mill.kr, en aktivitetsøkning på ca 9% sammenlignet med 2014. Det har vært en betydelig vekst i NFR de siste par årene, delvis forklart av at institusjonen har fått tilslag på mange nye senter (SFI/SFF) som nå er under oppbygging. Veksten har også vært god innenfor EU-finansiert aktivitet. Denne aktiviteten er i 2015 ca 11% høyere enn i 2014. Det er stort fokus i organisasjonen på å øke tilslagene på søknader inn mot EU, så EU-finansiert aktivitet forventes å øke ytterligere de kommende år. Annen bidragsfinansiert aktivitet er i stor grad knyttet til bidrag fra samarbeid med næringsliv/private (315 mill.kr) og samarbeidsorganet ved Helse-Midt Norge (ca 200 mill.kr) Innenfor oppdragsfinansiert aktivitet, ser vi en liten nedgang mot foregående år, primært fordi en del av aktiviteten som tidligere ble klassifisert som oppdrag, fra og med 2015 er definert som aktivitet innenfor bevilgningsøkonomien. Ved

¹ I form av indirekte kostnader, leiestedsinntekter og lønnsoverføringer

1.2 Tidligere HiST

Regnskap viser her en oppbygging av ubrukte bevilgninger med 136 mill.kr i 2015. Av dette utgjør mottatte utstyrsmidler til nytt teknologibygg 70 mill.kr. Dette bygget skal etter planen stå ferdig 1/1-17, og pengene planlegges derfor brukt i 2016. I budsjettet for 2015 ble 22 mill. kr ikke disponert og øremerket til utstyr i nytt bygg for lærerutdanning, som forventes ferdigstilt til januar 2018. I tillegg blir 20 mill av ubrukt bevilgning for 2015 også avsatt til utstyrinvesteringer. Fakultetene ved tidligere HiST har også gjennomgående et lavere aktivitetsnivå enn budsjettert. Dette skyldes i stor grad forsinkelser i ansettelse. Noen fakulteter har den senere tid hatt en betydelig bevilgningsøkning, men har foreløpig ikke klart å øke aktiviteten tilsvarende.

Tidligere HiST hadde i 2015 en BOA-aktivitet på 65,3 mill.kr. Dette tilsvarer en vekst på 22,3% fra 2014. En stor andel av BOA-aktiviteten ved tidl HiST er knyttet til etter- og videreutdanning. BOA-inntektene utgjør her 6% av de totale inntektene.

1.3 Tidligere HiG

Regnskap viser en oppbygging av ubrukte bevilgninger med 15 mill.kr, og et budsjettavvik mot planlagt aktivitet på ca 20 mill.kr. Budsjettavviket forklares i hovedsak av høyere inntekter enn budsjettert; 4 mill.kr mer bevilgning til CCIS-senter, 3,85 mill.kr mer bevilgning til UU-lab, 6 mill.kr mer inntekt fra fylkeskommunen til nybygg m.m. Disse midlene planlegges brukt i 2016/2017.

Tidligere HiG hadde i 2015 en BOA-aktiviteten på 57,5 mill. Dette tilsvarte en realvekst på 17,7% fra 2014. EU-aktiviteten er uforandret, mens aktivitetsøkningen er andelsmessig relativt likt fordelt mellom NFR, andre bidrag og oppdragsaktivitet. BOA-inntektene utgjør 15,6% av de totale inntektene.

1.4 Tidligere HiÅ

Regnskap viser en oppbygging av ubrukte bevilgninger med 6 mill.kr, og et budsjettavvik mot planlagt aktivitet på 21 mill.kr. Budsjettavviket forklares delvis av merinntekter på ca 7 mill.kr fra kunnskapsdepartementet knyttet til Markom-prosjektet (Maritim kompetanse). BOA-aktiviteten er også her større enn forventet, og bidrar med mer midler inn i bevilgningsøkonomien enn forventet. Tidligere HiÅ har anordnet internregnskapet sitt litt annerledes enn de øvrige tre institusjonene, så tallene for budsjettavvik 2015 er derfor ikke direkte sammenlignbar med de andre tre foretakene.

Tidligere HiÅ hadde i 2015 en BOA-aktivitet på 43,7 mill.kr. Dette tilsvarer en realvekst på 19,4% fra 2014. EU og NFR-aktiviteten er redusert noe, mens oppdragsvirksomheten har økt vesentlig, og da særlig oppdrag fra næringslivet. Bidragsaktivitet finansiert av næringslivet har også hatt en vekst i 2015. BOA-inntektene utgjør 14,1% av de totale inntektene.

1.5 Overordnet vurdering av økonomisk situasjon ved inngangen til 2016

Totalt sett viser altså resultatet at alle fusjonerte enheter hadde et positivt resultat innenfor bevilgningsøkonomien i 2015, og dermed en oppbygging av ubrukte bevilgninger. Dette positive resultatet kan i hovedsak forklares av mer inntekter fra samspillet med BOA-virksomheten enn forventet, og at man ikke har klart å iverksette tilsvarende høyere aktivitet i inneværende år.

Som nevnt innledningsvis utgjorde ubrukte bevilgninger ved utgangen av 2015 ca 11,5% av bevilgningsnivå i 2015. Med unntak av ca 90 mill. kr avsatt sentralt på tidl. HiST, til utstyrsmidler til nye bygg, ligger det aller meste av ubrukte bevilgninger på institutt- og fakultetsnivå. Positive, og til dels store, budsjettavvik var gjennomgående for de fleste fakulteter i 2015. For flere fakulteter var i tillegg det endelige budsjettavviket høyere enn prognoser gitt etter andre tertial 2015.

Rektor vurderer dagens avsetningsnivå til å være i øvre sjikt av det som er ønskelig. Det er derfor ikke en ønsket situasjon at ubrukte bevilgninger bygges ytterligere opp i 2016, og det forventes at alle fakulteter har en fortløpende oppfølging av aktiviteten for å kunne iverksette alternative tiltak/aktiviteter dersom prognosen ser ut til å avvike fra budsjett/plan. Rektor vil som følge av årsregnskap 2015 innføre fire konkrete tiltak for å skape incentiver for å holde trykket på den planlagte aktiviteten oppe og samtidig unngå en situasjon med ytterligere oppbygging av avsetningsnivået hos fakultetene i 2016. Disse tiltakene vil bli nærmere beskrevet i kapittel 2.

2. Budsjett 2016

NTNU har i 2016 budsjettert med høyere kostnader enn inntekter. Kostnadene innenfor bevilgningsøkonomien utgjør til sammen 7 243 mill. kr og er 136 mill. kr høyere enn budsjetterte inntekter. Dette innebærer at NTNU planlegger å bruke opp bevilgningen fra departementet på 5 913 mill. kr, samt å redusere ubrukte bevilgninger. I tillegg forventes en BOA-aktivitet på anslagsvis 2 mrd. kr.

De fleste fakultetene ved gamle NTNU planlegger å ta igjen noe etterslep fra 2015 samt at utstyrbevilgningen til nytt sykehus skal brukes opp i år. Av store eiendomsprosjekter i år skal kjemiblokk 3 videreføres, samt at oppgradering av laboratorier i Varmeteknisk og rehabilitering av Thingvallgården skal slutføres. Utbedring av tak på realfagsbygget starter opp i løpet av året. Totalt planlegges bygg-og vedlikeholdsaktivitet for anslagsvis 350 mill kr i 2016. Tidligere HiST planlegger investering i inventar til nytt teknologibygg for totalt 99 mill. kr i 2016.

Erfaring fra tidligere år viser at vi ofte er for optimistisk i budsjettet og planlegger å gjennomføre mer aktivitet enn det som viser seg å være realistisk, samtidig som inntektene gjerne også ender opp med å bli høyere enn forventet (gjennom samspillet med BOA). Risikoen i budsjettet er derfor både at gjennomføringstakt for aktiviteter er lagt for ambisiøst i forhold til det som er gjennomførbart, og at vi ikke klarer å iverksette økt aktivitet tilsvarende de merinntekter vi eventuelt får i forhold til budsjett. Disse risikoene gjelder spesielt noen av fakultetene. Det er også en viss risiko for at noe av de budsjetterte investeringene i utstyr til nytt teknologibygg ved tidligere HIST kan bli forskjøvet til 2017.

Tidligere høyskoler har i år måtte forholde seg til nye budsjettrutiner og et nytt oppsett av internregnskapet, noe kvaliteten i budsjettene også kan bære preg av. Det forventes at generell budsjettkvalitet vil bedre seg når den nye organisasjonen har satt seg. Rektors vurderinger er at det samlede kostnadsnivået kan være budsjettert noe høyt for 2016, men at vi i alle fall kommer til å ha et kostnadsnivå som tilsvarer inntektsnivået i 2016, og dermed unngå ytterligere oppbygging av ubrukte bevilgninger.

2.1 Tiltak 2016

Som følge av budsjettavvik og oppbygginger av ubrukte bevilgninger ved fakultetene i 2015, ønsker Rektor å innføre fire konkrete tiltak i forbindelse med budsjettoppfølgning 2016:

1. Sterkt fokus på prognose som styringsverktøy gjennom hele året

- Krav om oppdatert BOA-regnskap og ivaretagelse av fullkostmodellen

For å ha løpende oversikt over økonomien ved den enkelte enhet, vil vi ha sterkt fokus på prognoser også i 2016. Det forventes månedlig gjennomgang av regnskap ved det enkelte fakultet, hvor man gjør opp status i gjennomført aktivitet ihht til plan, og utarbeider en prognose. Det forventes da at det iverksettes alternative tiltak for å holde planlagt aktivitetsnivå dersom prognosen viser avvik i forhold til budsjett.

2. Inndragning/omdisponering av fakultetsavsetninger utover 12% av driftsbevilgning ved utgangen av 2016.

Det er ikke en ønskelig situasjon for NTNU at det bygges opp for store ubrukte bevilgninger ved fakultetene. Rektor vil derfor for 2016 *inndra og omdisponere* avsetningsnivå utover 12% av driftsbevilgning ved fakultetene ved utgangen av året. Det vil i praksis si at Rektor prioriterer disse midlene inn mot tiltak som raskt kan iverksettes og som kommer fakultetene til gode. (f.eks til IKT, avansert vitenskapelig utstyr, bygg/vedlikehold etc).

3. Inndragning/omdisponering av fakulteters mindreforbruk mot budsjett som er utover 3% av totale inntekter på bevilgningsøkonomien i 2016.

Regnskap 2015 viser at mye penger som potensielt kunne vært benyttet til aktivitet innenfor kjernevirksomheten blir stående ubrukt ved fakultetene. Dette er ikke en ønskelig situasjon, men heller ingen ny situasjon. For å skjerpe incentivene til å holde trykket oppe på den planlagte aktiviteten for 2016, ønsker derfor Rektor å inndra/omdisponere fakulteters budsjettavvik *utover 3% av totale inntekter i bevilgningsøkonomien* ved utgangen av året

4. Krav om økonomisk balanse ved det enkelte fakultet i langtidsbudsjettet.

Da det heller ikke er ønskelig at fakultetene planlegger med et *for* høyt aktivitetsnivå over lengre tid, forventes at alle enheter legger opp til en aktivitet som er tilpasset inntektsnivået i langtidsperioden (4 år), og at avsetningsnivået skal være i pluss ved utgangen av langtidsperioden.

3. Langtidsbudsjett 2016-2019

I forbindelse med årsavslutning 2015 og budsjett 2016 har det vært arbeidet med langtidsbudsjett for perioden 2016-2019 for hele organisasjonen. Langtidsbudsjettet gir en oversikt over fremtidige inntekter, forpliktelser og planlagt aktivitet sett ut i fra nåværende organisering og prioriteringer. Langtidsbudsjettene vil være beheftet med usikkerhet nå når organisasjonen står overfor en faglig omorganisering. I første rekke er det tenkt at det foreliggende langtidsbudsjettet er et øyeblikksbilde av nåværende situasjon ved enhetene, og vil være et utgangspunkt for videre arbeid når ny faglig organisering er på plass.

Vi kan konstatere at langtidsbudsjettet gir god oversikt over de investeringer som er planlagt når det gjelder vedlikeholdsetterslepet på eiendom, samt de forpliktelser som er gjort med hensyn på nybygg og leiekostnader. Samlet sett ser også driftsbudsjettet ut til å ligge på et fornuftig nivå. Vedtak knyttet til ny faglig organisering, ny inntektsfordelingsmodell og ny administrativ organisering vil være av stor betydning for det videre arbeidet med langtidsbudsjettet.